

GALVAMET spol. s r. o.

- Tepelné zpracování kovů (kalení, žíhání, cementace, tryskání a další technologie zušlechťování) v systému průmyslového inženýrství
- Jediná česká kalírna s certifikátem Nadcap
- Zakázkové zušlechťování kovů pro široké spektrum oborů včetně 3D tisku, zdravotnictví, letectví i kosmického průmyslu
- Podnik s osmdesátiletou tradicí
- Firma s příkladným přístupem k tématům ekologie, udržitelnosti a sociální odpovědnosti
- Nositel titulu TOP odpovědná firma a dalších ocenění

UHLÍKOVÁ STOPA
KALÍRNY
SNÍŽENA BĚHEM
POSLEDNÍCH
TŘÍ LET
O 983,5 TUNY
ROČNĚ.

Majitel a jednatel
společnosti Aleš Šlechta

Kalení a udržitelnost? Galvamet ukazuje, že to jde

Tepelné zpracování kovů zřejmě nikdy nebude synonymem pro ekologii. Během návštěvy vsetínské společnosti Galvamet ale poměrně rychle zjistíte, že i kalírna oceli být určitým etalonem udržitelného přístupu nejen k životnímu prostředí, ale i k podnikání a lidem uvnitř i vně firmy. Do tradičních škatulek vám nezapadne ani majitel podniku Aleš Šlechta.

První překvapení zažijete už při příjezdu. V lesnatém údolí, kterým protéká Jasanice, je roztroušena řada objektů bývalé Zbrojovky Vsetín. Dnes v nich sídlí několik desítek firem, jež o své nemovitosti, které byly postaveny před osmdesáti lety, pečují různě. Provoz Galvometu, který sídlí v někdejší objektu č. 11, nepřehlédnete – tovární budova se světle zelenou fasádou a fotovoltaickými panely na střeše je v obdivuhodné kondici. Stejně tak areál – přijedete-li v létě, kolem kalírny budou kvést květiny, pilně činit se budou včely z nedalekého firemního úlu, od dřevěného stolu ve svahu nad budovou vás s úsměvem pozdraví někdo z ranní směny, která bude mít pauzu na svačinu, a pávi procházející kolem fabriky vás nejspíš donutí k udivenému zvednutí obočí. Pokud se do tohoto koutu Valašska vypravíte v zimě a vydáte se po naučné stezce kolem kalírny, při troše štěstí budete moci pozorovat srnky u krmítka za budovou. A vůbec byste neřekli, že ještě na přelomu milénia byla budova v dezolátním stavu. „Tady například chyběly zdi, svah za fabrikou se sesouval tak, že tu nemohly projet ani tatrovky odvážející desítky let hromaděný nepořádek, všechno kolem bylo kontaminované olejem či růz-

nými chemikáliemi a některé stroje tu stály od založení zbrojovky,” popisuje nám Aleš Šlechta, v jakém stavu budovu v roce 1999 kupoval. „A když jsem se ráno probouzel dole v hotelu, kde jsem tehdy přespával, slýchal jsem místní, jak se cestou na směnu baví o tom, co by ještě bylo možno z podniku odnést,” dodává Šlechta a bezděky tak ilustruje nejen mentální nastavení tehdejších zaměstnanců, ale i skutečnost, že Valašsko není jeho rodným krajem. Bývalý člen jedné z elitních vojenských jednotek se do Vsetína přestěhoval z Prahy, a to až ve svých čtyřiceti letech. Dnes už jej ale můžete směle považovat za naturalizovaného Valacha, který žije v chalupě z třicátých let v kotárech nad Vsetínem a způsobem života se neliší od svých sousedů.

Vztahem k regionu a místním lidem je ostatně definován jak jeho přístup k zaměstnancům, tak k ekologii. „Základem slova ekologie je řecké ‚oiko‘, tedy domov, obydlí nebo prostor. A jméno Aleš, které je také řeckého původu, se vykládá třeba jako ‚pomoc‘,” odpovídá Šlechta s úsměvem na otázku, proč se už dvě desítky let snaží propojit metalurgii s ekologií. „Jelikož to mám rád čisté a upravené doma nebo u sebe v kanceláři, logicky

EKOLOGICKÉ PROMĚNY KALÍRNY V JEJÍ 80LETÉ HISTORII

**Zbrojovka Vsetín
v době výstavby**

si na tom zakládám i v provozu nebo v okolí kalírny,” vysvětluje podnikatel svoji v zásadě jednoduchou filozofii. „Otázka spíš je, proč to tak nemají i všichni ostatní,” zamýšlí se. Stejný přístup, tedy uvažování o světě, v kterém žijí, a péči o něj, očekává i od svých třiašedesáti zaměstnanců. Tyto etické a environmentální hodnoty jim vštěpuje už při úvodním školení, během kterého absolvují vnitřní „naučnou stezku“ (a mimo jiné se naučí, jak po sobě umýt toaletu), tak nenásilně během řady pravidelných teambuildingů a dalších akcí, které Galvamet pro své zaměstnance pořádá.

Ekologizace polyká miliony

„Já vám ty kilowatty klidně řeknu, ale to nikoho nebude zajímat,” brání se skromně Šlechta odpovědí na otázku, jaká ekologická opatření firma za dobu své činnosti provedla, jakých úspor dosáhla a kolik do ekologizace provozu investovala. Urči-

tou představu si ale můžeme udělat třeba z informace, že solární elektrárna na střeše budovy má po loňském rozšíření výkon 246 kWp, což odpovídá zhruba 9 procentům celkové spotřeby elektrické energie Galvometu. Na firemním webu se pak dočítáme, že tyto fotovoltaické panely za dobu své životnosti uspoří zhruba 4 000 tun CO₂. Další střípek do mozaiky přidává Přemysl Hon, jeden z předáků, kterého potkáváme u švýcarské linky SOLO PROFITHERM 500, z jejíž zvonové pece právě ke stropu šlehají oranžové plameny: „Touto linkou na tepelné zpracování konstrukčních a nástrojových ocelí v ochranné atmosféře tvořené směsí metanolu a dusíku jsme nahradili dvě menší pece, které měly v součtu menší výkon a horší emisní parametry.” Firma tím ročně ušetří 274 MWh elektrické energie a 291 tun CO₂. Přemysl Hon nám zároveň ochotně vysvětluje, jak linka separuje vodu a olej použitý pro kalení oceli. „Hadry

používané pro hrubé čištění už se nespálují, ale perou,” ukazuje na kontejner vedle linky Hon a vysvětluje, že v rámci ekologizace výrobního procesu se opracované výrobky vrací zákazníkům v původních obalech. „A vzduch, který vypouštíme ven, je filtrován,” zvedá pohled k vzduchotechnickému systému zavěšenému pod stropem. Dozvídáme se také, že právě chodíme po podlaze vyrobené z recyklovaných pneumatik, nebo že odpad, který vyprodukuje, vnímá firma jako surovinu, která může posloužit dalším zájemcům.

Úsporně kalírna hospodaří i s dalšími zdroji – jímá například dešťovou vodu a využívá také dvě studny postavené za války. Bez užitku nezůstává ani teplo, které voda získala během chlazení pecí. „Ještě než to bylo moderní, pořídil pan Šlechta dvě tepelná čerpadla,” chválí vizi-onářství svého šéfa Miroslav Janošek, který má v Galvometu na starosti ekolo-

**Z ekologického
hlediska
katastrofální
stav areálu
v roce 1999**

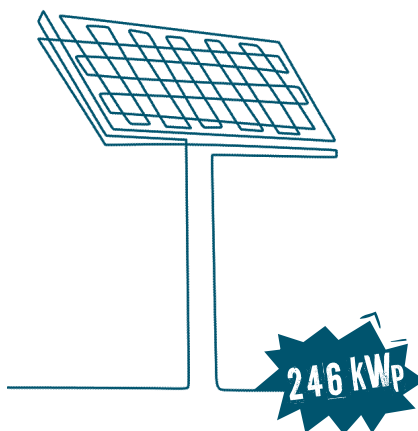

**Takto uvidíte
Galvamet dnes**

19

**Solární
elektrárna
na střeše budovy
má po loňském
rozšíření výkon
246 kWp, což
odpovídá zhruba
9 procentům
celkové spotřeby
elektrické energie
Galvamet.**

gickou problematiku. „Dříve odpadní teplo tak můžeme využít k vytápění budovy a k ohřevu vody na sprchování a podobně. Průmyslová voda se tím zároveň ochlazuje a my ji můžeme znovu použít pro ochlazování pecí,” vysvětluje. Firma rovněž pořídila technologii, díky které ze vzduchu získává dusík používaný při výrobě. Zkrátka a dobře, stačí se rozhlédnout a každému musí být jasné, že milionů, které Aleš Šlechta v průběhu posledních dvou desetiletí investoval do ekologizace své firmy, bylo opravdu hodně. A že rozhodně nebyly poslední.

„Kalírna nikdy nebude ekologicky stoprocentně čistý provoz,” říká na rovinu Šlechta s poukazem na ohromnou spotřebu elektřiny, vody a technických plynů používaných při činnosti firmy. „I nadále se ale budeme snažit o další ekologizaci,” dodává. Galvamet byl mimochodem v roce 2020 první tuzemskou kalírnou, která si

nechala zpracovat audit své uhlíkové stopy. „Audit za rok 2020 ukázal, že jde o 56 tun CO₂ ročně. Je to samozřejmě hodně, ale na druhou stranu je třeba říct, že jen během posledních 3 let jsme se dokázali zlepšit o neuvěřitelných a technickými opatřeními realizovaných 983,5 tuny ročně. Věřím, že naše plány přispějí k dalšímu zlepšení,” uvádí Šlechta.

Úcta k lidem a okolí

Jak už jsme naznačili, majitele Galvometu odlišuje od mnoha dnešních podnikatelů nejen ekologický přístup k podnikání, ale také vztah k zaměstnancům. Ty ostatně Šlechta, mimochodem obdivovatel baťovských principů, považuje spíše za kolegy. A když o nich hovoří jako o borcích, víte, že jeho úcta k nim je naprosto upřímná. Moc dobře si totiž uvědomuje, že za svůj úspěch vděčí z drtivé části právě jim. Na Wikipedii si pod heslem „kalení” můžete mj. přečíst, že „kaličství je specializova-

Předák Přemysl Hon
při kontrole čištění oleje
linky SOLO PROFITHERM 500

UDRŽITELNOST A ODPOVĚDNOST

S pojmem ekologie si při popisu podnikatelského přístupu Aleše Šlechtu nevystačíte. Kromě přirozeného postoje k ochraně životního prostředí a úcty k zaměstnancům si zakládá i na vztazích s okolním světem. Asi půl milionu korun ročně věnuje Galvamet charitě, do sponzoringu kulturních institucí a dalších CSR aktivit, spolupracuje se školami a dává práci tělesně postiženým i jinak znevýhodněným lidem. Díky tomu všemu získala v uplynulých letech řadu ocenění včetně dvojnásobného titulu TOP odpovědná firma udělovaného platformou Byznys pro společnost.

ná profese, kterou nelze vykonávat bez znalosti teorie“ a že i když jsou dnes veškeré procesy v kalírenských pecích řízeny počítačem, které dělníci „pouze“ obsluhují, vysoká kvalifikace kaliče je nadále nutná. A právě na průběžném zvyšování kvalifikace je práce v Galvametu postavena. „Tohle jsou naše kvalifikační schody,“ ukazuje Aleš Šlechta na grafy na nástěnce nedaleko firemního minimuzea. „Tady si každý může kdykoli ověřit, jak se mu zvýší plat poté, co složí některou z kvalifikačních zkoušek,“ vysvětluje majitel kalírny, že o své budoucnosti ve firmě a výši odměny rozhoduje de facto každý sám. Firma se nicméně své lidi snaží ke zvyšování kvalifikace všemožně motivovat. Kvalifikovaný zaměstnanec ji sice stojí víc peněz, zároveň jí ale přináší nové obchodní možnosti. „Bez kvalifikovaného personálu bychom třeba nezískali certifikát Nadcap, bez kterého bychom nemohli pracovat pro firmy z leteckého či kosmického průmyslu,“ vysvětluje Šlechta nad bednou s částmi výtokových trysek, které jsou po zušlechtění připraveny k odeslání přednímu americkému výrobci letadel. Podobně je to i s certifikacemi pro oblast zdravotnictví atd.

Jistě, i v Galvametě se občas u některých zaměstnanců projeví odstředivá tendence, péče o lidi (firma má dokonce i vlastní hospodářku, která může pracovníkům pomoci s vyřizováním některých soukromých záležitostí) spolu s kvalifikačním systémem se odrážejí v tom, že většina zaměstnanců spojuje svou profesní dráhu s Galvametem na dlouhou dobu. I to je jeden z předpokladů udržitelnosti, o kterou Šlechta usiluje. Základní premisa udržitelnosti je splněna – bez zušlechtování kovů se průmysl nikdy neobejde. „Lidé tu pracují osmdesát let a já bych rád, aby tu firma byla třeba ještě za dalších osmdesát. A je mi jedno, jestli bude v té době vyrábět třeba ledničky, důležité je, aby zůstala zachována kultura a principy, na jakých jsem ji postavil,“ uzavírá Aleš Šlechta, který se netají tím, že jeho nástupcem ve vedení firmy nebude nikdo z potomků, ale některý z jeho dlouholetých zaměstnanců. Nemělo by tak zmizet cenné a po mnoho desetiletí z generace na generaci předávané firemní know-how.

Text: Petr Manuel Ulrych
Foto: Erik Koritko, Galvamet